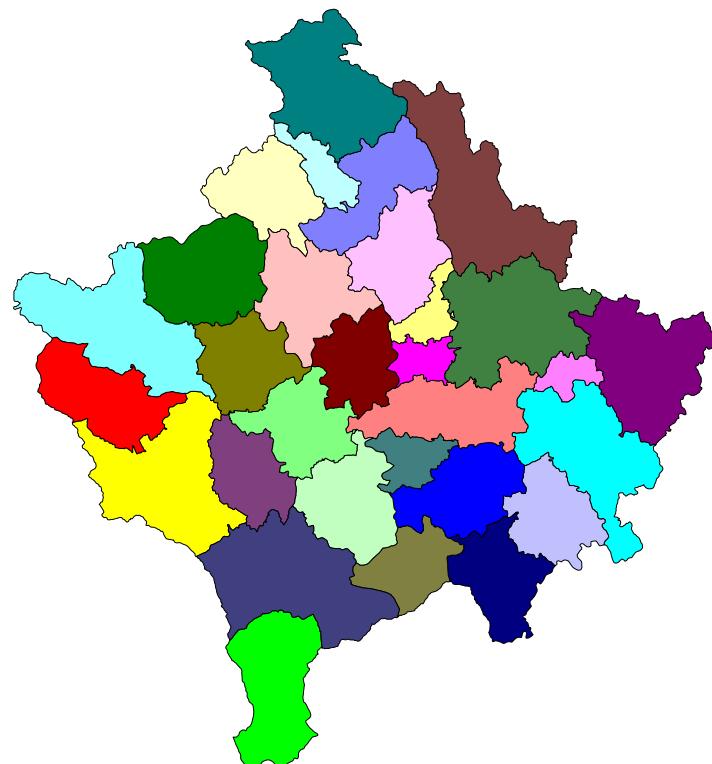

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government
Ministria e Shërbimeve Publike - Ministarstva Javnih Sluzbi - Ministry of Public Services

Serija 5: Socijalne Statistike

Statistika životnog standarda 2007

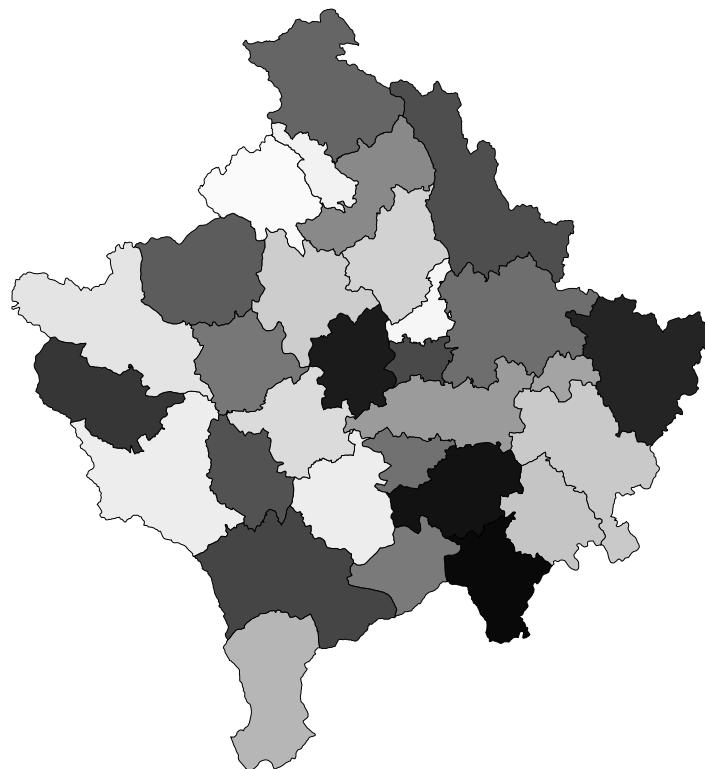
Enti i Statistikës së Kosovës
Zavod za Statistiku Kosova
Statistical Office of Kosovo

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government
Ministria e Shërbimeve Publike - Ministarstva Javnih Sluzbi - Ministry of Public Services

Serija 5: Socijalne Statistike

Statistika životnog standarda 2007

Enti i Statistikës së Kosovës
Zavod za Statistiku Kosova
Statistical Office of Kosovo

Izdavač : Zavod za Statistiku Kosova (ZSK)
Datum Publikacije : Novembar 2008
© Zavod za Statistiku Kosova
Reprodukacija je ovlašćena pošto su odobrena materijalna srestva.
Štampana od: K.G.T Priština, Kosova

Veliki deo ovih informacija je dostupan na internetu,
ebstranici ZSK-a www.ks-gov.net/esk

P r e d g o v o r

Svrha publikacije Statistike životnog standarda jeste pružanje statističkih podataka koji se odnose na životni standard na Kosovu, uglavnom o budžetu domaćinstava.

U ovoj publikaciji sadržani su podaci o potrošnji, troškovima i dohocima domaćinstava za period 2003-2007. Prikupljanje podataka ZSK je izvršio putem Ankete o budžetu domaćinstava (ABD).

Ovom publikacijom nastojalo se da se u izvesnoj meri ublaži nedostatak informacija iz oblasti životnog standarda na Kosovu. Uvereni smo da će ova publikacija služiti kao korisna baza referisanja za sve korisnike statističkih podataka.

Pozivamo sve korisnike ove publikacije na saradnju. Vaše komentare i predloge možete poslati na email adresu: social@ks-gov.net, a time ćete doprineti poboljšanju kvaliteta narednih publikacija.

Na pripremi publikacije radili su zaposlenici sektora Statistike životnog standarda:

1. Mr. Sc. Bashkim Bellaqa – Direktor Departmana socijalne statistike,
2. Emine Deliu – Šef Sektora životnog standarda,
3. Bekim Canolli – Šef Divizije Metodologije,
4. Besa Haqifi – Visoki službenik Sektora životnog standarda,
5. Hatixhe Januzaj - Službenik Sektora životnog standarda,
6. Mevlyde DEHARI - Službenik Sektora životnog standarda i
7. Dizajn: Ahmet Cakolli.

Stručnu pomoć na razvoju ABD (Anketa o budžetu domaćinstava) dali su Agencija SIDA i Svetska banka (SB). Za profesionalnu podršku za ovu publikaciju zahvaljujemo eksperte Švedske organizacije SIDA, g. Lars Lundgren i g. Claes Andersson, kao i eksperte Svetske banke g. Andrew Dabalen i gđ. Anna Gueorguieva. Takođe, zahvaljujemo radnicima područnih odeljenja pri ZSK-u koji su anketirali domaćinstva.

Novembar, 2008.

Izvršni direktor ZSK,
Avni Kastrati

Skraćenice

ABD	Anketa o budžetu domaćinstava
SIDA	Međunarodna agencija za razvoj i saradnju
SB	Svetska banka
ZSK	Zavod za statistiku Kosova
IPC	Indeks potrošačkih cena
NR	Nacionalni računi
EU	Evropska unija
KIPN	Klasifikacija individualne potrošnje prema nameni

Sadržaj

	Strana
U VOD	5
1 Potrošnja domaćinstava na Kosovu 2003 – 2007	6
1.1. Opšta potrošnja.....	7
1.2. Ishrana	8
1.3. Stanovanje	9
1.4. Odeća i obuća	10
1.5. Transport.....	10
1.6. Nameštaj.....	11
1.7. Osnovna potrošnja	11
1.8. Alkohol i duvan.....	12
1.9. Zdravstvo	13
1.10. Komunikacije.....	13
1.11. Rekreacija	14
1.12. Obrazovanje.....	14
1.13. Hoteli i restorani	15
1.14. Ostale robe.....	15
1.15. Zaključak.....	16
2 Opšta potrošnja na Kosovu 2003 – 2007	18
2.1. Trendovi potrošnje	18
2.2. Raspodela potrošnje	19
3 Privatni prihodi na Kosovu 2003. – 2007	21
3.1. Osnovni prihodi domaćinstava	21
3.2. Izvori individualnih prihoda.....	22
3.3. Nejednakost polova.....	23

U V O D

Zavod za statistiku Kosova (ZSK) na konstantan način vrši merenje privatne potrošnje putem Ankete o budžetu domaćinstava (ABD).

Ove statistike su potrebne za računanje vrednosti korpe za Indeks potrošačkih cena (IPC), privatne potrošnje u Nacionalnim računima (NR) i analizu socijalne pomoći i siromaštva. Anketa, takođe, vrši merenje obrazovanja, zaposlenosti, uslova stanovanja, posedovanje dugoročne robe, izgradnje i ostalih pitanja u vezi biznisa i poljoprivrede.

Podaci su prikupljeni na celoj teritoriji Kosova tokom cele godine obuhvatajući 2 400 domaćinstava godišnje izabranim slučajnim uzorkom i u skladu sa standardima EU i najboljim inostranim praksama. Nivo odziva je viši od 80 % ako su zamijenjena domaćinstva računata kao bez odziva.

Ekonomski napredak poslednjih godina može se definisati kao poboljšanje uslova života u odnosu na period odmah posle rata. U ovim okolnostima, ABD je dobrodošla za merenje životnog standarda, bruto nacionalnog dohotka kao i za dobijanje pondera potrošačkih cena.

Uzorak se prostire na urbanim i ruralnim zonama na celoj teritoriji Kosova. Obrada i analiza podataka vršena je programima ACCESS i SPSS.

Upitnik sadrži informacije o demografskom sastavu domaćinstva obuhvatajući individualne podatke o svakom članu domaćinstva, kao i podatke o dohocima, potrošnji i izdacima, uslovima stanovanja, vlasništvu dugotrajnih dobara, o poslovnim aktivnostima i poljoprivredi, pristupu osnovnoj infrastrukturi i javnim uslugama.

Prikupljanje podataka u domaćinstvima vršili su radnici područnih kancelarija ZSK-a.

1 Potrošnja domaćinstava na Kosovu 2003 – 2007

Potrošnja čini značajan deo života ljudi. Bogastvo i siromaštvo, vezani su za druge životne aspekte, ali nivo potrošnje i njene razmere su bitne za socijalno zbrinjavanje.

Dok se prihodi stiču od individa, potrošnja se uglavnom odnosi na domaćinstva. Alkohol i duvan, odeća i obuća, rekreacija i pojedine specifične stvari mogu se potrošiti individualno, međutim, najveći deo, kao što je hrana, stanovanje i snabdevanje koriste se zajedički od članova domaćinstva.

Potrošnja se klasificuje prema standardu KIPN (Klasifikacija individualne potrošnje prema nameni) koja je usklađena sa Nacionalnim računima i Indeksom potrošačkih cena. Izuzev pojedinih ispravki, isti standardi su primenjeni niz godina, radi njene lakše uporedivosti tokom vremena.

Većina potrošnje bazira se na kupljenim robama i isplaćenim uslugama tokom referentnog perioda. Referentni period je jedan mesec o dnevnoj potrošnji (na osnovu dnevnih beleški) i poslednji 12 meseci za dugotrajne robe.

Poštujući međunarodne preporuke, aktuelni izdaci za stanovanje nisu prikupljeni, već samo kirija na osnovu procene samog domaćinstva.

U ovom dokumentu mi ćemo se fokusirati na nivo potrošnje za razne potrošačke grupe (ishrana, odeća i obuća, stanovanje, itd.) i njihovom učešću u opštoj potrošnji. Mi ćemo, takođe, uporediti pojedine grupe domaćinstava.

Domaćinstva sa visokim obrazovanjem i gradska domaćinstva mogu biti pokazatelji za naredni razvitak potrošnje, pošto se ljudi sve više školju i Kosovo postaje urbanizovanije.

Šifre u tekstu su zaokružene da bi signalizirale da jedan uzorak ankete može da daje samo približne vrednosti.

1.1. Opšta potrošnja

Potrošnja po jednom domaćinstvu povećavana tokom 2007.godine iznosila je 5 700 €

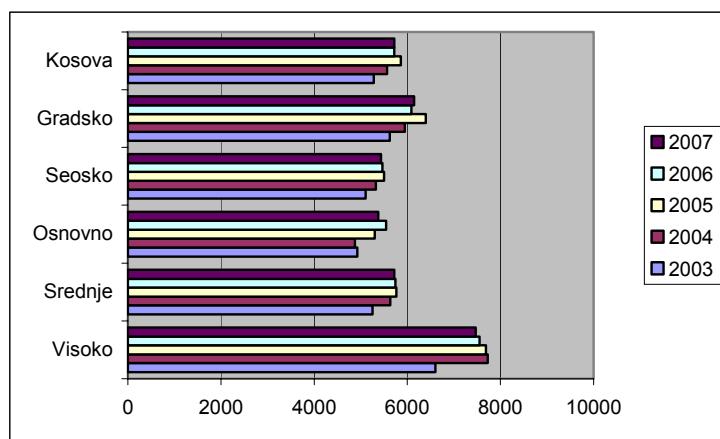
Tokom 2007.godine gradska domaćinstva imala su veću potrošnju, odnosno 6 144 €, dok je potrošnja seoskih domaćinstava iznosila 5 436 €.

Prema rezultatima iz ABD za 2007.godinu, opšta potrošnja je povećana kod domaćinstava koje imaju veći stepen obrazovanja.

Domaćinstva čiji su nositelji sa osnovnom školom ili sa manje od osnovne škole imaju potrošnju oko 5 380 €, dok ona sa srednjom školom troše 5 718 € kao i ona sa visokim obrazovanjem od 7 472 € .

Seoska domaćinstva i domaćinstva sa nižim obrazovanjem imali su niži nivo potrošnje i više članova da bi je delili.

Figura 1: Opšta godišnja potrošnja domaćinstava prema lokalitetetu i obrazovnom nivou 2003-2007

1.2. Ishrana

Najveći deo budžeta ide na ishranu i računato je da iznosi 2 280 € za 2007. godinu ili 40% opšte potrošnje, što predstavlja smanjenje u odnosu na 2003 godinu, gde je deo za ishranu bio 47 %.

Manji deo odvojen od budžeta za ishranu ukazuje na veći standard.

Deo za ishranu bio je između 10 i 19 % u zemljama članicama EU u 1999 godini.

Figura 2: Godišnja potrošnja hrane domaćinstava prema lokalitetu i obrazovnom nivou 2003-2007. u €

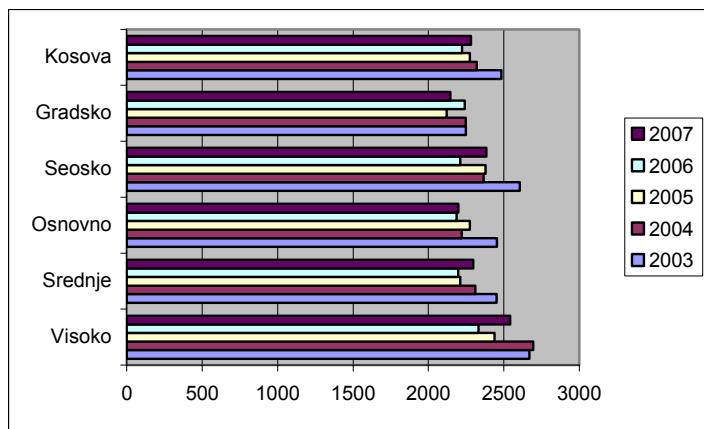
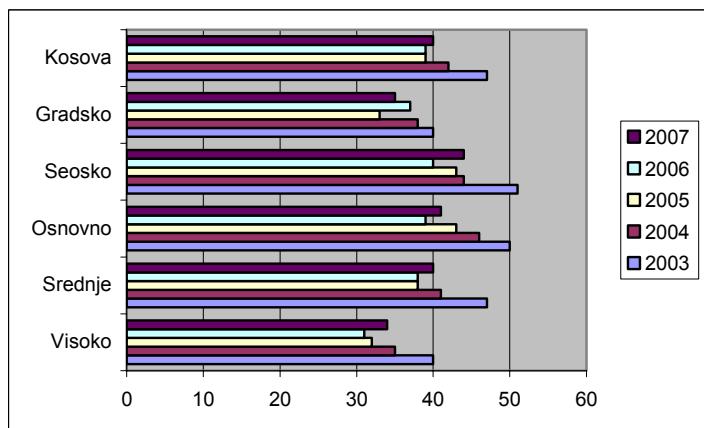

Figura 3: Učešće hrane u opštoj potrošnji prema lokalitetu i obrazovnom nivou 2003-2007. u %

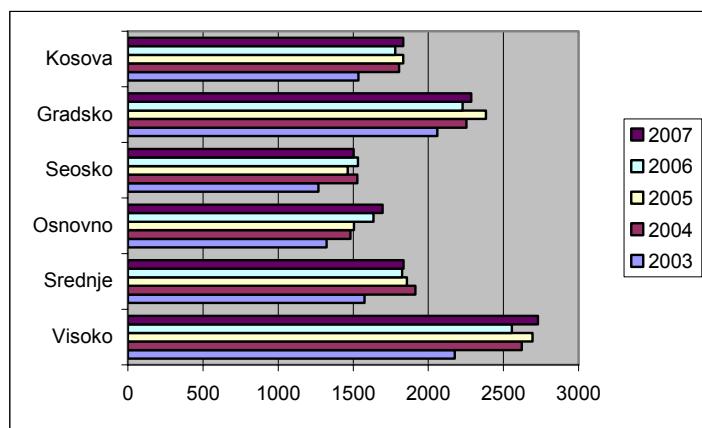
1.3. Stanovanje

Stanovanje čini drugi značajniji deo budžeta domaćinstava i iznosi 1 830 € ili 32 % budžeta domaćinstava.

Ishrana i stanovanje zajedno čine više od dve trećine ili 72 % budžeta domaćinstava. Najveći deo stanovanja je "procenjena kirija". Jedan mali broj domaćinstava plaća kiriju.

Deo budžeta odvojen za stanovanje kreće se negde od 28 % za seoska do 37 % za urbana domaćinstva. U 1999. godini stanovanje u zemljama članica EU kretalo se od 20 – 31 %.

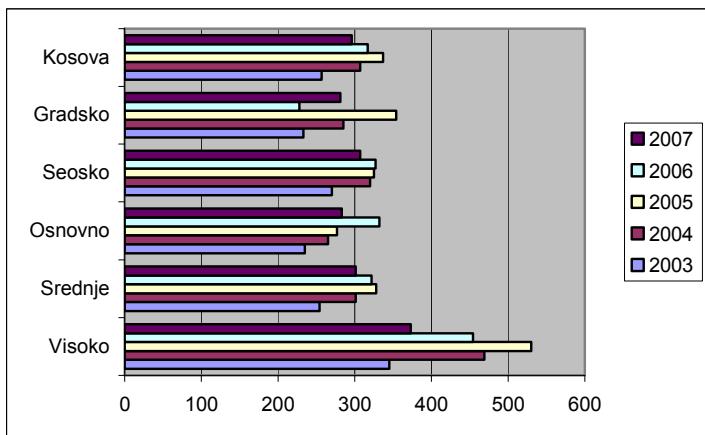
Figura 4: Troškovi za stanovanje domaćinstava prema lokalitetu i obrazovnom nivou 2003-2007 u €

1.4. Odeća i obuća

Jedno prosečno domaćinstvo troši približno 300 € godišnje za odeću i obuću ili 5 % budžeta. Deo budžeta koji se odvaja za odeću je negde od 5 – 6 %, u odnosu na 5 – 9 % u EU u 1999. godini

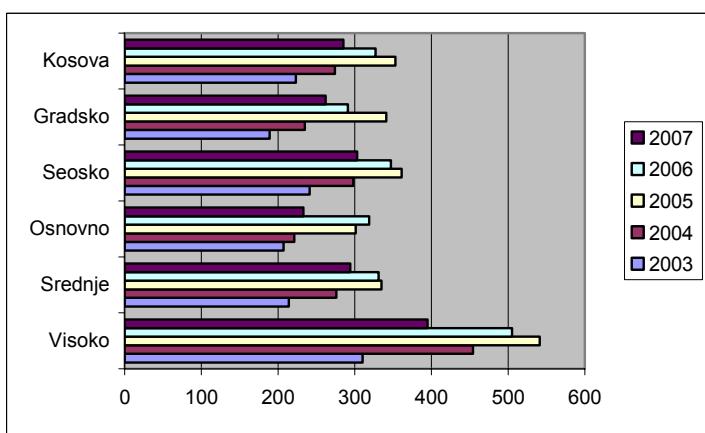
Figura 5: Troškovi domaćinstava za odeću i obuću prema lokalitetu i obrazovnom nivou 2003-2007. u €

1.5. Transport

Transport je beležio porast tokom 2003, 2004 i 2005.godine. Deo budžeta odvojen za transport u 2007g. bio je 4 % za gradska i 6 % za seoska domaćinstva. Domaćinstva sa višim obrazovanjem troše 5 % od njihovog budžeta za transport. U EU u 1999. godini deo budžeta za transport bio je između 10 i 17 %.

Figura 6: Troškovi transporta domaćinstava prema lokalitetu i obrazovnom nivou 2003-2007. u €

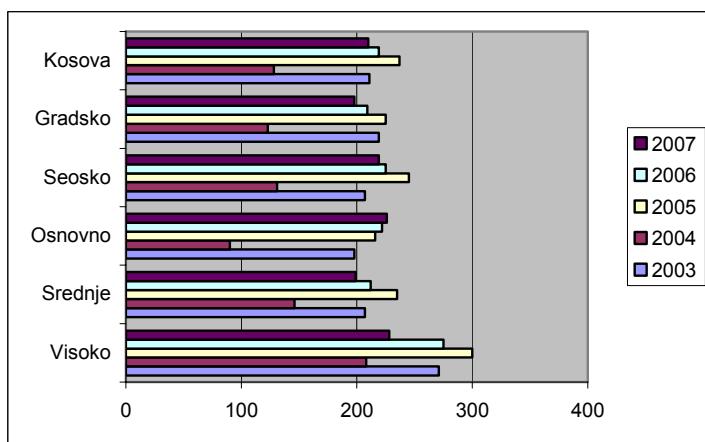

1.6. Nameštaj

Od 2005. do 2007.godine evidentan je pad izdataka za nameštaj.. Jedno domaćinstvo u 2007.godini prosečno je trošilo oko 200 € godišnje, a domaćinstva sa visokim obrazovanjem trošile su prosečno 228 €.

Deo budžeta odvojen za nameštaj bio je oko 4 % u 2007.godini, a u zemljama EU je bio 5 - 8 % u 1999-oj godini.

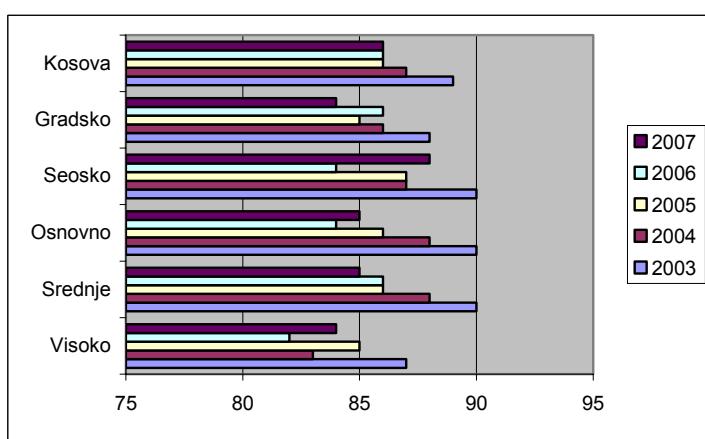
Figura 7: Nameštaj prema lokalitetu i obrazovnom nivou u periodu 2003-2007. u €

1.7. Osnovna potrošnja

Pet osnovnih kategorija najveće potrošnje (hrana, stanovanje, odeća i obuća, transport i nameštaj) predstavljaju 86 % opšte potrošnje. Sedam ostalih grupa potrošnje učestvovale su sa manjim procentom.

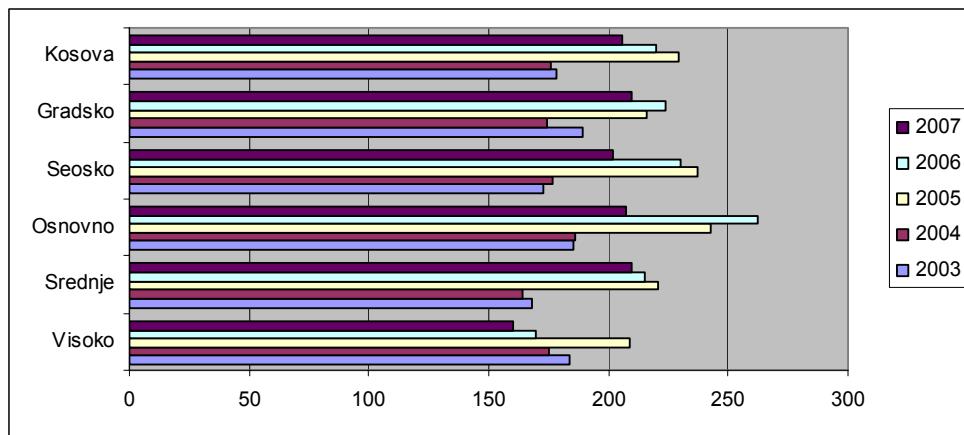
Figura 8: Pet osnovnih kategorija potrošnje domaćinstava prema lokalitetitu i obrazovnom nivou , %

1.8 . Alkohol i duvan

U ukupnom budžetu domaćinstva alkohol i duvan učestvuju sa 4 % ili 220 €. Ova potrošnja je porasla u 2005. i 2006.godini. U EU ova potrošnja se kreće između 2 i 7 %.

**Figura 9: Konzumiranje Alkohola i duvana domaćinstava
prema lokalitetu i nivou obrazovanja 2003-2007., u €**

**Tabela 1: Procenat pušača populacije u 2007.godini prema polu i dnevnoj potrošnji
cigaretu, % populacije starosti 16 i više godina**

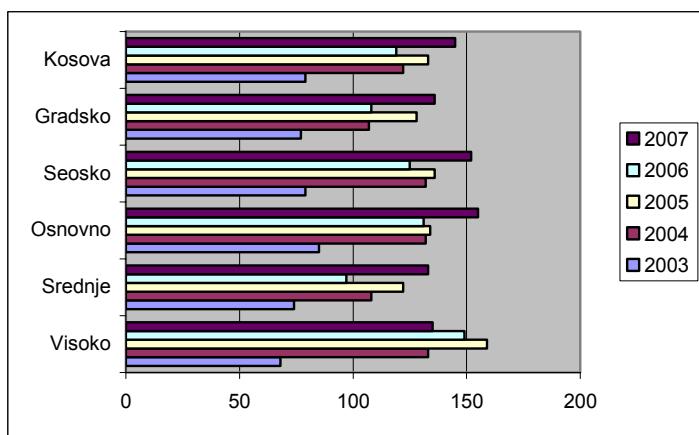
	Muškarci		Žene		Ukupno	
	2006	2007	2006	2007	2006	2007
1 do 10	2	2	1	2	1,5	2
11do 20	20	21	3	4	11,5	12
21 +	5	4	0	0	2,5	2
Ukupno pušači	27	27	4	6	15,5	16

1.9. Zdravstvo

Troškovi zdravstva povećani su u velikoj meri. U 2007.godini, i oni iznose 145 € u odnosu na troškove od 119 € u 2006.godini.

Domaćinstva sa većim obrazovanjem u 2006.godini su trošila više za zdravstvo od manje obrazovanih domaćinstava, dok u 2007.godini, najveće troškove za zdravstvo su imala domaćinstva sa osnovnom školom.

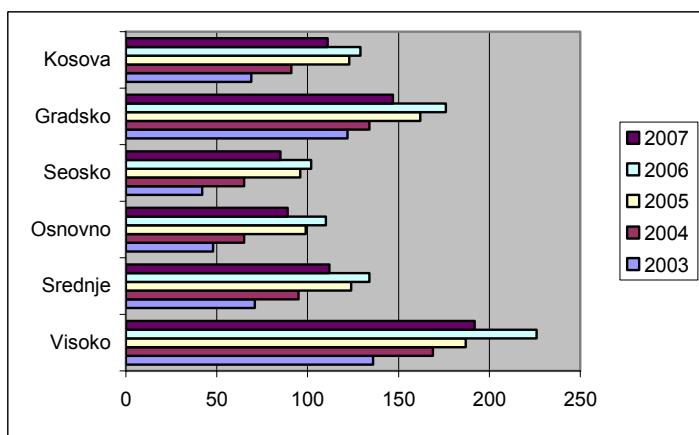
Figura 10: Troškovi domaćinstava za zdravstvo prema lokalitetu i obrazovnom nivou 2003.-2007., u €

1.10. Komunikacije

Izdaci za komunikacije su takođe povećani u velikoj meri tokom 2004, 2005 i 2006.godine gde su porasle do 129 €, ali u 2007.godini primećuje se pad (111 €). Gradska domaćinstva i domaćinstva sa većim obrazovanjem troše više za komunikaciju.

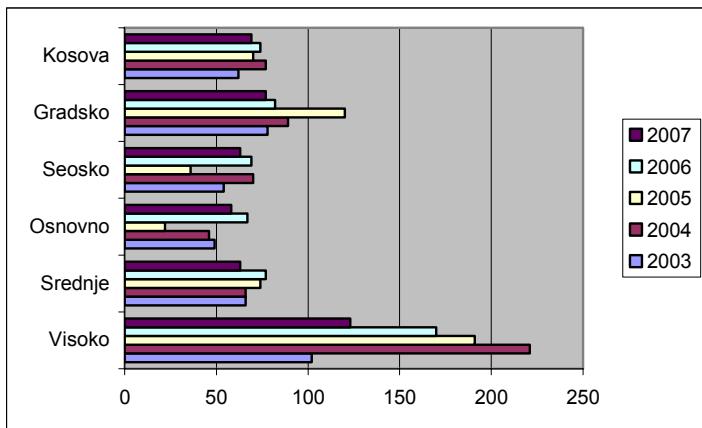
Figura 11: Troškovi komunikacija domaćinstava prema lokalitetu i obrazovnom nivou 2003-2007., u €

1.11. Rekreacija

Izdaci za sva domaćinstva u 2004.godini su bili najveći. U 2006.godini urbana domaćinstva trošila su više za rekreaciju. (82 €) u odnosu na 2007.godinu (77 €)..

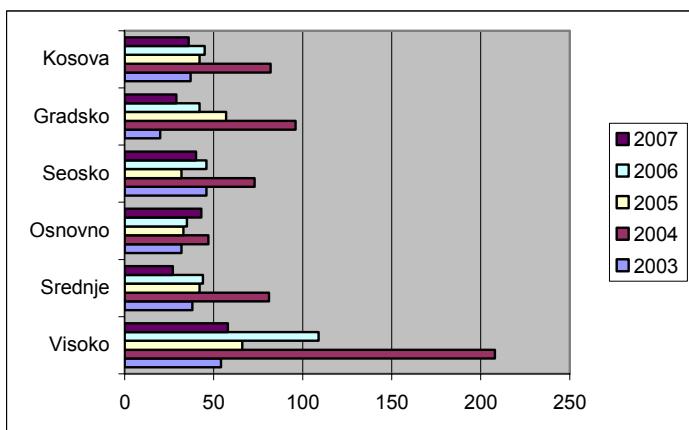
Figura 12: Izdaci za rekreaciju prema lokalitetu i obrazovnom nivou 2003-2007., u €

1.12. Obrazovanje

I troškovi za obrazovanje, takođe su dostigli vrhunac u 2004. godini, naročito kod domaćinstava koja imaju viši nivo obrazovanja. U odnosu na 2006.godinu, u 2007.godini beležen je pad troškova sa 45 € na 36 €.

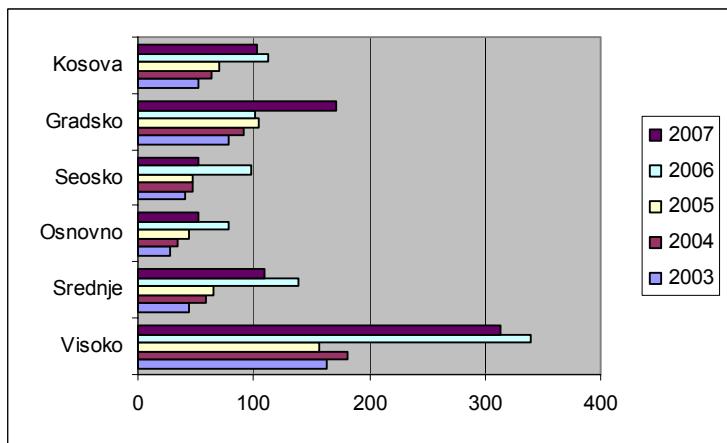
Figura 13: Izdaci za obrazovanje domaćinstava prema lokalitetu i nivou obrazovanja 2003-2007., u €

1.13. Hoteli i restorani

Troškovi za hotele i restorane tokom 2003 -2006.godine su imali povećanje kako prema vremenskom periodu tako i između grupa. U 2007.godini, troškovi za hotele i restorane su smanjeni u odnosu na troškove u 2006.godini, osim troškova na urbanim mestima koji su beležili vidno povećanje.

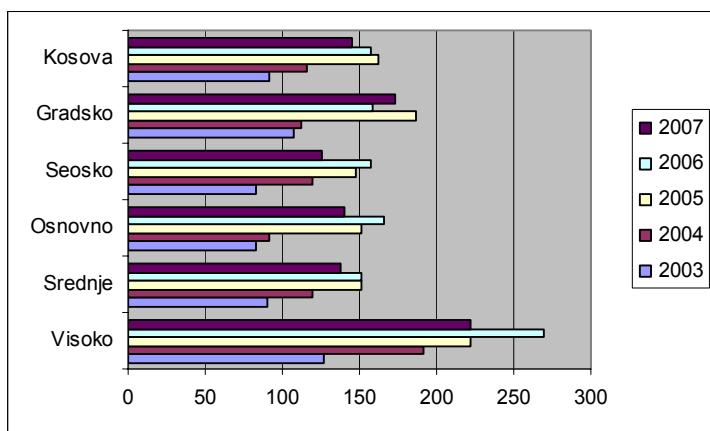
**Figura 14: Izdaci domaćinstava za hotele i restorane
prema lokalitetu i nivou obrazovanja 2003-2007., u €**

1.14. Ostale robe

Ova grupa je kombinacija frizerskih usluga, roba za ličnu upotrebu, troškova osiguranja i ostalih finansijskih troškova. Domaćinstva su imala povećanje troškova u kontinuitetu do 2006.godine, ali i u 2007.godini ovo važi za gradska domaćinstva. U ostalim grupama u 2007.godini beležen je pad troškova za ostale robe.

**Figura 15: Ostali troškovi domaćinstava prema
lokalitetu i obrazovnom nivou 2003-2007., u €**

1.15. Zaključak

Kosovsko domaćinstvo postepeno se transformiše sa dominacije ishrane na stanovanje, odeću i obuću i transport. Gradska domaćinstva i ona sa višim obrazovanjem prednjače u ovom aspektu i više odvajaju od budžeta za komunikaciju, obrazovanje, rekreaciju i hotele i restorane.

Tabela 2: Godišnja potrošnja domaćinstava na Kosovu 2003-2007 prema osnovnim grupama potrošnje, lokalitetu i obrazovanju nositelja domaćinstva, € i % opšte potrošnje

Godine	Hrana	Alko & duvan	Odeća i obuća	Stanov	Namešt	Zdravs	Transp.	Komun.	Rekr.	Obraz.	Hotel & rest	Ostalo	Ukupno €
2003	2 484 €	178	257	1 536 €	211	79	223	69	62	37	53	91	5 281 €
2004	2 320 €	176	307	1 806 €	128	122	274	91	77	82	64	116	5 563 €
2005	2 274 €	229	337	1 834 €	237	133	353	123	70	42	70	162	5 863 €
2006	2 222 €	220	317	1 779 €	219	119	327	129	74	45	113	157	5 721 €
2007	2 282 €	206	296	1 833 €	210	145	285	111	69	36	103	145	5 721 €
Urbano													
2003	2 249 €	189	233	2 060 €	219	77	189	122	78	20	78	107	5 621 €
2004	2 246 €	174	285	2 254 €	123	107	235	134	89	96	91	112	5 946 €
2005	2 121 €	216	354	2 384 €	225	128	341	162	120	57	104	186	6 399 €
2006	2 241 €	224	228	2 227 €	209	108	291	176	82	42	102	158	6 088 €
2007	2 144 €	210	281	2 286 €	198	136	262	147	77	29	171	173	6 144 €
Ruralno													
2003	2 605 €	173	270	1 268 €	207	79	241	42	54	46	40	83	5 107 €
2004	2 366 €	177	320	1 528 €	131	132	298	65	70	73	47	119	5 326 €
2005	2 378 €	237	325	1 463 €	245	136	361	96	36	32	48	147	5 503 €
2006	2 211 €	230	327	1 532 €	225	125	347	102	69	46	98	157	5 469 €
2007	2 384 €	202	307	1 503 €	219	152	303	85	63	40	53	125	5 436 €
Osnovno													
2003	2 454 €	185	235	1 323 €	198	85	207	48	49	32	28	83	4 927 €
2004	2 220 €	186	265	1 480 €	90	132	221	65	46	47	34	91	4 877 €
2005	2 274 €	243	277	1 506 €	216	134	301	99	22	33	44	151	5 300 €
2006	2 186 €	262	332	1 635 €	222	131	319	110	67	35	78	166	5 543 €
2007	2 199 €	207	283	1 695 €	226	155	233	89	58	43	52	140	5 380 €
Srednje													
2003	2 451 €	168	254	1 576 €	207	74	214	71	66	38	44	90	5 252 €
2004	2 310 €	164	301	1 913 €	146	108	276	95	66	81	59	120	5 637 €
2005	2 210 €	221	328	1 858 €	235	122	335	124	74	42	66	151	5 766 €
2006	2 197 €	215	322	1 826 €	212	97	331	134	77	44	139	151	5 745 €
2007	2 297 €	210	301	1 835 €	199	133	294	112	63	27	109	138	5 718 €
Visoko													
2003	2 669 €	184	345	2 176 €	271	68	310	136	102	54	164	127	6 605 €
2004	2 695 €	175	469	2 621 €	208	133	454	169	221	208	181	192	7 728 €
2005	2 437 €	209	530	2 693 €	300	159	541	187	191	66	156	222	7 692 €
2006	2 332 €	170	454	2 556 €	275	149	505	226	170	109	339	270	7 555 €
2007	2 542 €	160	373	2 730 €	228	135	395	192	123	58	314	222	7 472 €

Tabela 2: Godišnja potrošnja domaćinstava na Kosovu 2003-2007 prema osnovnim grupama potrošnje, lokalitetu i obrazovanju nositelja domaćinstva, € i % opšte potrošnje (nastavak)

Godine	Hrana	Alko & duvan	Odeća i obuća	Stanov	Namešt	Zdravs	Transp.	Komun.	Rekr.	Obraz.	Hotel & rest	Ostalo	Ukupno € ¹
2003	47%	3%	5%	29%	4%	1%	4%	1%	1%	1%	1%	2%	89%
2004	42%	3%	6%	32%	2%	2%	5%	2%	1%	1%	1%	2%	87%
2005	39%	4%	6%	31%	4%	2%	6%	2%	1%	1%	1%	3%	86%
2006	39%	4%	6%	31%	4%	2%	6%	2%	1%	1%	2%	3%	86%
2007	40%	4%	5%	32%	4%	3%	5%	2%	1%	1%	2%	3%	86%
Urbano													
2003	40%	3%	4%	37%	4%	1%	3%	2%	1%	0%	1%	2%	88%
2004	38%	3%	5%	38%	2%	2%	4%	2%	1%	2%	2%	2%	86%
2005	33%	3%	6%	37%	4%	2%	5%	3%	2%	1%	2%	3%	85%
2006	37%	4%	4%	37%	3%	2%	5%	3%	1%	1%	2%	3%	86%
2007	35%	3%	5%	37%	3%	2%	4%	2%	1%	0%	3%	3%	84%
Ruralno													
2003	51%	3%	5%	25%	4%	2%	5%	1%	1%	1%	1%	2%	90%
2004	44%	3%	6%	29%	2%	2%	6%	1%	1%	1%	1%	2%	87%
2005	43%	4%	6%	27%	4%	2%	7%	2%	1%	1%	1%	3%	87%
2006	40%	4%	6%	28%	4%	2%	6%	2%	1%	1%	2%	3%	84%
2007	44%	4%	6%	28%	4%	3%	6%	2%	1%	1%	1%	2%	88%
Osnovno ili manje													
2003	50%	4%	5%	27%	4%	2%	4%	1%	1%	1%	1%	2%	90%
2004	46%	4%	5%	30%	2%	3%	5%	1%	1%	1%	1%	2%	88%
2005	43%	5%	5%	28%	4%	3%	6%	2%	0%	1%	1%	3%	86%
2006	39%	5%	6%	29%	4%	2%	6%	2%	1%	1%	1%	3%	84%
2007	41%	9%	5%	32%	4%	3%	4%	2%	1%	1%	1%	3%	86%
Srednje													
2003	47%	3%	5%	30%	4%	1%	4%	1%	1%	1%	1%	2%	90%
2004	41%	3%	5%	34%	3%	2%	5%	2%	1%	1%	1%	2%	88%
2005	38%	4%	6%	32%	4%	2%	6%	2%	1%	1%	1%	3%	86%
2006	38%	4%	6%	32%	4%	2%	6%	2%	1%	1%	2%	2%	86%
2007	40%	4%	5%	32%	3%	2%	5%	2%	1%	0%	2%	2%	85%
Visoko													
2003	40%	3%	5%	33%	4%	1%	5%	2%	2%	1%	2%	2%	87%
2004	35%	2%	6%	34%	3%	2%	6%	2%	3%	3%	2%	2%	83%
2005	32%	3%	7%	35%	4%	2%	7%	2%	2%	1%	2%	3%	85%
2006	31%	2%	6%	34%	4%	2%	7%	3%	2%	1%	4%	4%	82%
2007	34%	2%	5%	37%	3%	2%	5%	3%	2%	1%	4%	3%	84%

¹ Ovde su uključene pet osnovnih grupa potrošnje (ishrana, stanovanje, odeća i obuća, transport, nameštaj).

2 Opšta potrošnja na Kosovu 2003 – 2007.

U ovoj publikaciji predstavljeni su makroekonomski podaci iz ABD za 2003-2007.godinu.

U pojedinim slučajevima rezultati se razlikuju od nacionalnih računa (NR), pošto NR se popunjavaju iz drugih izvora podataka (n.pr. podaci od carine, podaci od uvoza i drugi podaci iz domaće proizvodnje) uz vršenje nekih podešavanja.

Podaci su prikupljeni prema međunarodnim standardima Klasifikacije individualne potrošnje prema nameni (KIPN).

Jednim manjim uzorkom rezultate treba smatrati približnim. Bez novog sveukupnog popisa stanovništva, teško je vršiti bilo koju procenu.

2.1. Trendovi potrošnje

Tabela 1: Ukupna privatna potrošnja na Kosovu 2003-2007.

Godina	Miliona €	Potrošnja po domaćinstvima €	Potrošnja po stanovniku €
2003	1.493	5.400	840
2004	1.529	5.600	910
2005	1.549	5.900	950
2006	1.429	5.700	980
2007	1.413	5.700	980

2.2. Raspodela potrošnje

Najveći deo budžeta utrošen je za hranu ili 40 % opšte potrošnje. Na drugom mestu je stanovanje sa preko 30 % i treće mesto zauzimaju transport i odeća od 5 %.

Deo za ishranu je smanjen je u odnosu na 2003.godinu i to ukazuje na jedan viši ekonomski standard.

Konzumiranje hrane u 2003.godini bilo je donekle precenjeno, usled raznih načina merenja prehrambenih proizvoda iz sopstvene proizvodnje u odnosu na prethodne godine.

U 2007.godini oko 8 % opšte potrošnje obuhvata hranu iz sopstvene proizvodnje.

Tabela 4: Raspodela potrošnje na Kosovu 2003-2007.

Potrošnja	2003	2004	2005	2006	2007	(%)
Hrana	48	43	40	39	40	
Alkohol & Duvan	3	3	4	4	4	
Odeća i obuća		5	6	5	5	
Stanovanje	29	31	31	31	32	
Nameštaj	4	3	4	3	4	
Zdravstvo	1	2	2	2	3	
Transport	4	5	6	6	5	
Komunikacije	1	2	2	2	2	
Rekreacija	1	1	1	1	1	
Obrazovanje	1	1	1	1	1	
Hoteli & Restorani	1	1	1	2	2	
Ostalo	2	2	3	3	3	
Ukupno	100	100	100	100	100	
<i>Hrana iz domaće proizvodnje</i>	13	9	9	7	8	

Tabela 5: Raspodela potrošnje u EU u 1999.godini

(%)

Potrošnja	Min	Maks
Hrana	10	19
Alkohol & duvan	2	7
Odeća i obuća	5	9
Stanovanje	20	31
Nameštaj	5	8
Zdravstvo	1	6
Transport	10	17
Komunikacije	2	3
Rekreacija	5	15
Obrazovanje	0	2
Hoteli & restorani	4	10
Ostalo	5	15

Izvor: ABD 1999.god., Eurostat

U ishrani Kosova dominira hleb, hrana od žitarica, meso, dnevni proizvodi i jaja koji sačinjavaju skoro polovinu konzumiranja hrane (u vrednosti). Potom dolaze povrće i bezalkoholna pića.

Tabela 6: Raspodela potrošnje na Kosovu 2003-2007.

(%)

Potrošnja	2003	2004	2005	2006	2007
Hleb i žita	22	21	23	19	20
Meso	12	13	12	19	19
Riba	1	1	1	1	1
Dnevni proizvodi, jaja	23	22	21	19	21
Ulje i maslo	4	5	4	5	5
Voće	6	7	7	6	6
Povrće	13	13	12	12	11
Šećer i slatkiši	6	5	6	5	5
Prehrambeni artikli	5	5	5	5	4
Bezalkoholna pića	8	9	9	9	7
Hrana ukupno	100	100	100	100	100

3 Privatni prihodi na Kosovu 2003. – 2007.

3.1. Osnovni prihodi domaćinstava

Dohoci iz javnog sektora su najznačajniji izvor prihoda na Kosovu i glavni su izvor za skoro trećinu domaćinstava.

Drugi značajan izvor su dohoci (plate) iz privatnog sektora. Skoro jedno od deset domaćinstava živi od novca poslatog iz inostranstva.

Većina domaćinstava imaju mešovite izvore prihoda, stoga sadašnji prihodi daju jedan različit prikaz.

Tabela 7: Osnovni izvor prihoda domaćinstava na Kosovu, % domaćinstava

Izvor prihoda	2007	2006
Plate i uplate iz javnog sektora	27	31
Plate i uplate iz privatnog sektora	21	16
Poljoprivreda	7	6
Dohoci iz nadnica	8	8
Drugi biznisi domaćinstava	8	12
Penzije	8	7
Novac poslat iz inostranstva	11	10
Poslat novac- drugo	2	1
Socijalna pomoć	6	6
Drugo	2	1
Ukupno	100	100

3.2. Izvori individualnih prihoda

Glavni izvor prihoda su dohoci od redovnog zaposlenja koji čine oko polovinu ukupnih prihoda. Oko 6 % su stečeni iz privremenog zaposlenja.

Neto prihodi od biznisa nižeg stepena učestvuju sa 10 % u ukupnim prihodima i od poljoprivrede 3%.

Drugi značajan izvor je gotov novac poslat iz inostranstva (remitenca) od članova domaćinstva (9 %) sa dodatkom od 3 % od ostalih iz inostranstva. Penzije sa Kosova čine 5 % i penzije iz inostranstva 5 %.

Ženska lica zarađuju samo 20 % od ukupnih prihoda. Plate od redovnog zaposlenja su značajnije za ženska lica nego za muškarce.

Penzije na Kosovu predstavljaju drugi značajniji izvor za žene sa 12 % u odnosu na samo 3 % za muškarce.

Obrazovanje direktno utiče na izvore prihoda. Veći nivo obrazovanja vodi ka većim dohocima u redovnom zaposlenju. Lica sa osnovnom školom ili sa manje od os. škole u velikoj meri prinuđeni su da žive od nadnica, penzije iz inostranstva, sopstvenog poslovanja i pomoći iz dijaspore. Prirodno, postoji jedna približna korelacija između obrazovanja i starosne dobi. Ljudi sa srednjom školom obezbeđuju 13 % od njihovih prihoda od biznisa

Tabela 8: Izvori prihoda na Kosovu u 2007., % prihoda

Izvor prihoda	Muškarci	Žene	Ukupno
Neto plate i prihodi stečeni na Kosovu,neto bez poreza	51	61	53
Plate u naturi	0	0	0
Dohoci od dnevnicu	7	0	6
Kirija,dividenda,interes (iz štednje u banci)	2	0	2
Beneficije za socijalno zbrinjavanje	2	3	2
Penzije sa Kosova	3	12	5
Penzije ne sa Kosova-iz inostranstva	5	6	5
Poslat novac u gotovom sa Kosova	0	2	1
Neto dohoci iz sopstvenog biznisa na Kosovu	11	2	10
Poslat novac u gotovom iz inostranstva od prisutnih članova (plate,transferi itd.)	9	9	9
Poslat novac u gotovom iz diaspore od drugih lica	3	3	3
Ostalo	1	1	1
Prihodi od poljoprivrede	4	0	3
Ukupno %	100	100	100
Ukupno u mil. €	812 €	198 €	1.010 €

Tabela 9: Izvori prihoda prema najvišem nivou obrazovanja u 2007.godini

Izvor prihoda	Osnovna škola	Srednja škola	Univerzitet ili više
Neto plate i prihodi stećeni na Kosovu,neto bez poreza	29	61	82
Plate u naturi	1	0	0
Dohoci od dnevница	9	7	0
Kirija,dividenda,interes (iz štednje u banci)	2	2	3
Beneficije za socijalno zbrinjavanje	4	2	0
Penzije sa Kosova	5	1	1
Penzije ne sa Kosova-iz inostranstva	8	3	3
Poslat novac u gotovom sa Kosova	1	1	0
Neto dohoci iz sopstvenog biznisa na Kosovu	8	13	7
Poslat novac u gotovom iz inostranstva od prisutnih članova (plate,transferi itd.)	18	6	1
Poslat novac u gotovom iz diaspore od drugih lica	7	2	1
Ostalo	1	1	0
Prihodi od poljoprivrede	7	2	1
	100	100	100

3.3 Nejednakost polova

Žene imaju mnogo niže prihode od muškaraca, posmatrano po grupi i individualnom proseku. Objasnjenje za to mogu biti, pre, različiti obimi poslova nego nepravedne plate.

Tabela 11: Prosečni prihodi iz 12 mesečnog zaposlenja prema polu, €

Prihodi	Muškarci	Žene	Ukupno
Plate za 12 mesečno zaposlenje	2.220 €	1.640 €	54%

Muškarci zarađuju skoro 26 % više od žena u 12 mesečnom periodu zapošljavanja.

Zavod za Statistiku Kosova kratak opis

Zavod za statistiku Kosova, je stručan zavod koji deluje još od 1948 godine i prešao je kroz sve istorijske faze, sa organizacionom strukturu prema tadašnjem državnom uređenju. Dana 2 avgusta 1999. Zavod je ponovo započeo svoj profesionalni rad, nezavisno, u okviru Ministarstva za jave poslove. Zavod se finansira od konsolidovanog Budžeta Kosova i od donatora za posebne projekte .

Zavod za statistiku Kosova deluje shodno Pravilniku 2001/14 koji je stupio je na snagu 2 jula 2001. Jedan Master plan (srednjoročni) o razvoju statističkog sistema u skladu sa evropskim statistikama je u fazi razvoja.

Organizaciona struktura: Četiri departmana proizvodnje (Departman ekonomске statistike i nacionalnih računa, Departman statistike stanovništva, Departman socijalne statistike i Departman poljoprivredne statistike i sredine) , sedam statističkih područnih odeljenja (Đakovica, Gnjilane, Mitrovica, Peć, Prizren, Priština i Uroševac), kao i dva departmana podrške (Departman metodologije i Informativne tehnologije i Departman administracije), čine strukturnu izgradnju ZSK-a.

Ukupno ima 134 zaposlenih, od toga 96 (71.6 %) u sedište zavoda, a u područnim kancelarijama 38 (28.4 %).

Imamo profesionalnu podršku i saradnju sa međunarodnim institucijama.Zavod za statistiku Kosova u celosti pokriva teren zemlje. Za sprovođenje anketa na terenu upotrebljavamo adekvatan uzorak i metodologiju. Tokom prikupljanja izveštaja od izveštajnih jedinica, angažujemo; profesionalne radnike, tehničare, civilne službe (matičare), kao i popisivače na terenu iz područnih kancelaria.

Jedna ekipa koja se sastoji od domaćih i međunarodnih eksperta angažovana je na Projektu o Popisu stanovništva.

Misija Zavoda je ispunjavanje potreba korisnika za redovnim statističkim podacima i analizama u cilju podrške Vladinim departmanima, i da bi njima obezbedio potrebne informacije na donošenju odluka, ali i ostalim korisnicima na Kosovu.

- **Adresa:** Zavod za statistiku Kosova, Ul. "Zenel Salihu"br.4 Priština
- **Telefoni:**
Sedište Zavoda 00 38138/235 111
Direktor 00 38138/235 545
- **Fax:** 038138/235-033
- **E-mail:** social@ks-gov.net
- **Web-site:** www@ks-gov.net/esk